

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONA.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYLET
ÉS A „HANGYA” KÖTELEKÉBE TARTOZÓ SZÖVEKZETEK HIVATA-
LOS KÖZLÖNYE. — MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10. SZÁM.
TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. G. E. tagjai további intézkedésig tag-
díj ellenében kapják. Alapító tagdíj 2000 lei,
rendes tagdíj évi 100 lei, kiszagdíj és tisz-
viselők részére 50 lei.

A lapfelfüggyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:

Egy évre 150 lei Negyed évre 40 lei
Fél évre 75 lei Egyes szám 3 lei

Hogyan rendezkedjünk be az agrár- reform után.

A kisajátítási munkálatok már általános-
ságban befejeződtek és jelenleg már a birtokba-
helyezési ideiglenes eljárás van folyamatban.
Bár a revíziós kérvények elintézése során némi
változások is várhatók és az egyes agrárbizott-
ságok saját határozataikat felülvizsgáló új eljá-
rás változtathat is a helyzeten, mégis ma már
több — kevesebb valószínűséggel és biztos-
sággal ki-ki megállapíthatja, hogy mekkora lesz
az a redukált birtokterület, amelyen a reform
összes viharainak lezajlása után gazdálkodni
fog. Természetszerű a jövő az agrár comite
szeszélyei szerint sokminden előre nem látható
változást rejthet magába, azonban a minden-
nap élet szükségessé teszi a megkisebbitett
birtokokon az adott helyzetnek megfelelő mi-
előbbi berendezkedést.

A nagy és középbirtokok a beérkezett
adatok alapján kevés kivételtől eltekintve
100—300 holdas birtokokká faragtattak el, ezen
területen felül megmaradt rész csak igen szor-
ványosan fordul elő és további revízió veszé-
lyének van kitéve. A túlnyomóan nagy többség
tehát egy olyan birtok kategóriává töpül-
le, amely csak a birtok berendezkedésnek meg-
felelő átalakítása mellett lesz képes fennmaradni;
az a termelési forma, amelyet nagy és közép-
birtokaink a reform előtt folytattak, természet-
szerűleg nem felelhetnek meg az új viszonyok
által teremtett helyzetben és a reform folytán
megkisebbedett birtokterületen. A volt nagy és
középbirtokok tulajdonosai, kik a birtokaik régi-
keretei mellett megfelelő nagy igényekkel fel-
ruházva éltek, a megkisebbedett területéről ösz-
szes szükségleteik kielégítését csak úgy tudják

megtalálni, ha a megmaradt pár száz holdon
másképpen fognak berendezkedni, mint ahogy
a terület megcsonkítása előtt gazdálkodtak.

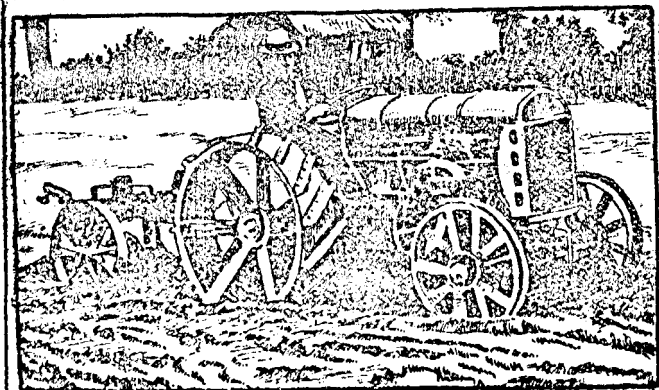
A megfelelő szakértelemmel ellátott föld-
birtokos osztály, vagy gazdasági kar szaktudá-
sának kifejtésére és magasabb képzettségével
járó magasabb igényei kielégítésére csak úgy
fog a megkisebbedett birtokon fedezetet találni,
ha annak szervezetét a régiekhez viszonyítva
átalakítja.

Főösleges talán hangsúlyozni, hogy en-
nek az új berendezkedésnek elsősorban a bel-
terjesebb művelés irányában kell történnie. Az
új berendezkedésnek úgy kell megalkotva lenni,
hogy a megkisebbedett területen nagyobb munka
és tőke felhasználásával megközelíteni igyekez-
zünk azt a termelési arányt, amelyet azelőtt
sokkal nagyobb kiterjedésű birtokon elértünk.
Az agrár-reform során kevés kivételtől eltekintve
törvényadta jogánál fogva a tulajdonos maga
választhatja ki ingatlan jutalékának megfelelő
területeket, tehát a terület kijelölésében szabad
választási joga volt. Ebben az előnyben már
benne rejlik a belterjesség felé való fejlesztés
első alapfeltétele t. i. a tulajdonos kiválaszt-
hatta a legjobb fekvésű és a legjobb talajerő-
ben levő birtokrészeket. E mellett természet-
szerűleg törekedett a művelési ágak szempont-
jából is lehetőleg olyan területeket kiválasztani,
amelyek a nagyobb jövedelmet hozó belterje-
sebb kulturát szolgáló művelési ágak felelnek
meg, így a szántók és rétek kerültek túlnyomó
részben a kiválasztott ingatlan-jutalékba, míg a
nagyobb kiterjedésű legelő mint kevésbé in-
tenzív művelési ág az ingatlan-jutalékból álta-
lánosságban kimaradt. Ez a körülmény adja
meg az új berendezkedésnek, illetőleg a bel-
terjesség felé való átalakulásnak a második kri-
tériumát t. i. a legtöbb új üzem épen a fenti

oknál fogva kerülni fogja a nagykiterjedésű te-
rületeket igénylő termelési ágakat és olyan esz-
közöket választ ki, amelynek kis kiterjedésű
értékes fekvésű és talajerejű területek leg-
jövödelmezőbb kihasználásához vezessenek. Az
új üzemekben fenti oknál fogva tehát úgy a
növénytermelésnek, mint az állattenyésztésnek
mindazon ágait el kell ejteni, amelyek a terüle-
tek megfelelőbb intenzív kihasználását lehetet-
lenné teszik. Így elsősorban megszüntetendők
az állattenyésztésnek kevésbé belterjes formái,
amilyenek a gulyabeli szarvasmarha tenyésztés,
ménésbéli lótenyésztés, a juhtenyésztésnek kül-
terjesebb formái, másfelől kihagyandó az új
berendezkedésből a külterjesebb növénytermé-
lés, a tulságosan egyoldalú gabonatermelés,
ugar stb.

Talán szintén főösleges ezzel kapcsolat-
ban azt is hangsúlyozni, hogy az új üzemek-
ben minden talpalatnyi hely kihasználásra kell
kerüljön, minél nagyobb forgótőke felhasználás
mellett minél magasabb termelési eredményre
kell törekedjünk. A növénytermelésben a mély
művelés fokozása a legkövetkező talajművelés,
növényápolás, részes-munkák kiküszöbölése, az
állattenyésztésben pedig a belterjesebb ágak
beállítása kell bekövetkezzék.

Mindezek szemelől tartása mellett jelen-
legi gazdasági helyzetünk még más szempon-
tok szemelől tartását is előírja; a buza-termelés
a fennálló forgalmi korlátozások mellett rész-
ben pedig a régi királyságbeli sokkal alacsony-
nyabb termelési költséggel előállított buza ver-
senye folytán már évek óta nem rentabilis és
előre láthatólag a jövőben sem lesz az, így te-
hát az új berendezkedésben annak termelése
a házi és gazdasági szükséglet mérvéig leszá-
llítandó volna, a többi gabonafélék termelése
több jövedelemmel kecsegtet, így tehát azok



„Fordson Tractor”-ok

Személy- és teherautók, autó alkatrészek,
mindenféle gazdasági gépek megtekinthetők
és beszerezhetők a

„PERRY” cégnél: Cluj, Calea Regele Ferdinand
No. 99. Telefon 999. szám.

„Gazdák”

Biztosító Intézet
Részv. - Társaság

Székhely: Arad. Vezérképviselősek: Aradon, Kolozsváron, Brassó-
ban, Temesváron, Nagyváradon, M. vásárhelyen, Déván, D.-szl-
máronban, Gy.-fehérváron, Szatmáron, N.-enyeden és Torlán-
Elfogad tűz, jég élet, betörés, lopás, baleset, szavatossági, kfháza-
sitási stb. biztosításokat. Egyesületi tagok külön kedvezményben
részesülnek. Minden biztosítási ügyben részletes tájékoztatót
nyújtanak a vezérképviselősek és egyesületünk titkári hivatala.

főlkarolása látszik ajánlatosabbnak; az állattenyésztésben a szarvasmarha tenyésztés huselőállítás céljaira, az export bizonytalan volta következtében szintén a kevésbé ajánlatos ágak közé tartoznak, a tenyészállatok nevelése céljára irányuló szarvasmarha tenyésztés az apaállat ellátás rendezetlensége, a tenyészirányok kialakulatlan volta folytán szintén kevés kilátással járhat, tejelőállítás és annak megfelelő értékesítése pedig csak bizonyos kedvező fekvésű vidékeken járhat megfelelő jövedelemmel. Mindezek a jelenben a szarvasmarha tenyésztés lehetőség szerinti redukcióját írják elő nem is szólva a lótenyésztésről, amely ménes formájában a megkisebbedett üzemekben egyáltalán nem tarthatók fenn. A jelenlegi értékesítési viszonyok az állattenyésztés terén inkább a sertés tenyésztés fokozása felé utalnak, amely tenyésztési ág egyike a legintenzívebb állattenyésztési ágaknak, így az új üzemek keretei közé legjobban beillik, másfelől az elmúlt évek tapasztalatai folytán értékesítési viszonyai is a legjobbak. Kevés legelőt kíván s így tenyésztésénél nincs szükségünk nagyobb kiterjedésű legelőre. A sertésenyésztésben akár a tenyésztési, akár a hizlalási irányt választva a gabona-termelést annak megfelelően kell berendezni. A házi és gazdasági szükséglet mérvéig redukált buzatermelés mellett tehát a szántóföldön elsősorban a takarmányozásra alkalmas gabonafélék magvának termelésére kell súlyt helyeznünk. A juhtenyésztés csak bizonyos körülmények mellett lehet rentabilis, nagy legelőigénye folytán az új berendezkedésbe csak kivételesen illeszthető bele. Szükségtelen talán hangsúlyoznunk, hogy a megfelelő talajerő fenntartás a fent leírt új helyzetben az eddiginél is nagyobb jelentőséggel bír, így tehát azt a szarvasmarha tenyésztés redukációjánál feltétlenül szemelőtt kell tartani.

Fentti általános elvek természetesen nem vonatkoznak a bizonyos speciális viszonyokra, ahol esetleg zöldségtermelés, gyógynövények termelése, zöldségmag, cukorrépa stb. stb. termelése is beállítható nagyobb mér-

tékben a szántóföldön, vagy ahol tejtermelés céljaira, vagy hizlalás kedvező körülményei folytán a szarvasmarha tenyésztés nagyobb mértékben kiterjeszhető, vagy ahol speciális állattenyésztési ágak (baromfi tenyésztés stb. stb.) beállítása is indokolt.

Külön nehézséget ró a megkisebbedett üzemekre a megmaradt épület és eszköz leltár fenntartása vagy értékesítése, ami helyi viszonyok szerint különböző módon eszközölhető.

Fentiekben az új helyzet szerint természetesen csak általánosságban lehetett a kövendő új irányt megszabni, amennyire egy lapközlemény keretei megengedik. F. A.

Mésznitrogénnel végzett trágyázási kísérlet.

Irta: K. I.

A tengeri trágyázása mésznitrogénnel jó sokáig inkább csak elméleti jelentőséggel bírt. Oka az, hogy Németország nem tartozik a tengeri termelők közé és így a tudományos tapasztalat is kevés.

Egy azonban ma már feltétlenül áll és ez az, hogy a tengeri trágyázás mésznitrogénnel (de káli és foszforsavval is) határozottan jövedelmező. Ily jövedelmezési kísérletet pld. a görzi kísérleti állomáson végeztek (még 1914-ben) és a jövedelemtöbblet ha-ként 31.22 q-t tett ki. Oly szám ez, mellyel nálunk össztermésként is szívesen megelégednénk.

A tengerinek mésznitrogénnel való trágyázása terén ma Olaszország vezet, hol a többi nitrogén trágyát teljesen kiszorította.

Az Olaszországban különösen *Visentini* által elért gyönyörű eredmény által buzdítva, elhatároztam volt, hogy e kísérletet itt végzem.

E célra a dicsőszentmártoni „Nitrogén” gyártól mésznitrogént kértem és a gyár azt a legnagyobb készséggel ingyen bocsájtotta rendelkezésemre.

A kísérletet A és B táblákon végeztem, melyek mindegyike 2000—2000 m² volt. Talaj

kötött agyag nagy káli tartalommal. Vetés ápr. 18-án 100 cm. sor és 50 cm. növénylátra, kézzel fészekbe, minden egyes fészekbe 3—3 magot (bánkuti faj) téve. Kikelés után 1—1 növényre egyezve. Vetőmagszükséglet 10 kg., tehát a ha-ra átszámítva 25 kg.

Minden egyes fészekbe azért tettem 3—3 magot, hogy így a teljes növényszámot kaphassam mit 3% os hiánnyal el is értem (19.400 a ha-ra.)

B tábla trágyázatlan, míg az A tábla vetés előtt 2 héttel 25 kg. mésznitrogént kapott, 2. kapálás előtt ugyanezen tábla ismét 25 kg. mésznitrogént kapott ami = 250 kg-os ha-os trágyázással. A tengerire itt a lehető legrosszabb idő járt s ha közvetlenül a virágzás előtt nem kaptunk volna egy kiadósabb esőt, vetése az idén csakis teljes kudarcra végződhetett volna. E rossz időjárás dacára ez volt: B ellenőrző táblán 4.2 q mag, míg az A táblán 5.8 q mag, tehát a ha-ra átszámítva 8 q termés többlet magban a mésznitrogénnel trágyázott tábla javára. Pénzben kifejezve ez = 4.2 × 480 = 2016 lei, 5.8 × 480 = 2784 lei = 768 lei, illetve ha-ként 3740 leinyi járadékkal a mésznitrogén trágyázás javára.

Levonva 2.5 q mésznitrogén tavaszi árát á 650 = 1625 leit, marad tiszta haszonként 1915 lei a kórót nem is számítva. Tehát még ezen rossz időben is pénzemet átlag 120%-al hasznosítottam. De említettem a görzi kísérletet, ott 31.22 q volt a többlet, minek akkor 312.20 korona tiszta jövedelemtöbblet felelt meg, mely összeget leiben kifejezve ma bátran 30 szorosán vehetjük. Hozzá nem hagyhatom felemlítés nélkül, hogy az ottani föld rossz, vörös föld, ott „terra rossa”-nak nevezve, míg a mi földünk nagy káli tartalmával elsőrangú tengeri föld. Trágyázzuk tehát tengerinket mésznitrogénnel.

Visentini és *Rossat* mint a kiknek e téren legnagyobb tapasztalatuk van hozzá, azt mondják, hogy a mésznitrogén hatása tengerire jobb a salétromnál, a tengeri szabályos fejlődésének kedvezve, a tenyészetnek kezdetétől fogva végig

TARCA.

Az otthon.

Irta: Dr. Páter Béla.

Kedves Olvasóm! Áthattott-e Téged valaha ennek a fogalomnak a lényege, hogy mi az otthon? Átérezte-e valaha szíved annak az érzésvilágnak a melegségét, amelynek központjában ez a szó áll: „otthon”? Őhi nem mindenki képes ennek az érzésvilágnak a melegségét átérzeni; nem mindenki előtt áll az „otthon” mint eszményi ideál, amely az ember boldogságának a központja, érzésvilágának a gyújtópontja, amely érzéssel átviheli egész lényét, rózsás fényvel besugározza környezetét, amely után vágyódunk, kimondhatatlanul.

Tapasztalásból tudom, hogy otthon és otthon között nagy a különbség.

Sz. B. barátom, akivel együtt nőttünk fel kis szülővárosunkban, együtt hagytuk el a szülői házat, hogy kilépünk az élet küzdő terére, sokkal könnyebben vált meg az otthontól, mint én. Ő is szerette szüleit, imádta testvéreit és reá még sem volt az otthon az, ami

nekem és szüleidben ő is haza vágyódott szülei körébe, ő is szeretett övével együtt lenni, de azért mégis az ő otthonának nem volt az a vonzó ereje, mint az enyémenek; őt nem vonzotta oly hatalmas erővel az otthon utáni vágy, mint engemet. Ő hamarabb telt be az otthoni tartózkodással, csakhamar unatkozni kezdett otthon és bizonyos idő múlva könnyű szívvel távozott ismét.

Az ő otthona igazi városi otthon volt. Az ő szülei városunk főterén, bérházban laktak, az enyéim egyik mellék utcában saját házukban, amely mellett tágas napsütötte udvar; szép kert és kisebb gazdaság volt. Az ő otthona bérelt lakás volt, amely ma itt van, holnap ott van, amelyet elcsereberélnek, mint az áruba bocsátott holmit. Az ilyen otthon a rideg falak közé elhelyezett butorokból áll, amelyek középpontjába a szülők és testvérek jövedelmének, foglalkozásának, és tartózkodásának bele van illesztve. Minden könnyen kicserélhető, ha a kedvelt személyek tovább állnak. A ház, a butor kicserélhető és pótolható.

Noha nehezen válunk meg a megszokott kedves lakástól és egy-egy értékes régi butor darabhoz szilissal ragaszkodunk, azért mégis

sokkal könnyebben válunk meg ezektől, mint az olyan otthontól, amely nemcsak falakból és butorokból áll, hanem amelyet az udvar az ő sok apró jószágával, az istálló az ő szép haszonállataival, valamint a kert és a mező az ő viruló növényzetével megelémlít. Amaz csak holt tárgyak összesége, emez maga a léktető viruló élet. Onnan van az, hogy házat cserélni könnyebb, mint a gazdaságtól megválni. Lakást cserélni könnyű szívvel; házat vesznek és eladnak nagyobb felindulás nélkül, de gazdaságot, kertet, mezőt, rétet és erdőt csak fájó szívvel hagyunk el.

Ez volt a különbség Sz. B. barátom otthona és az én otthonom között. Az ő otthona neki csakhamar szükké vált, korlátozta szabad mozgását és a friss levegő utáni vágya miatt hamar elhagyta az otthonát; az utcán és a sétányon keresett üdülést és szórakozást. Ő mindig az utcán lógott, engemet meg alig lehetett az otthon elhagyására rábírni. Neki az ő otthona unalmas volt, melytől könnyű szívvel vett búcsút. Őt tisztán csak a szülők és testvérek vonzották, akikkel hamar „kibeszélte” magát és nem-sokára megint távozhatott nagyobb felindulás nélkül.

készen tartván a nitrogént amit különösen 2-szori adagolással is elérünk.

Befejezésül pedig ez uton is hálás köszönetemet, hogy a dicsőszentmártoni gyár tek. igazgatósága áldozatkészségével lehetővé tette ezen szerény kísérletemet mely a Dr. Lipschütz által ismertetett eredményeket csak teljesen fedezi.

Ismélem tehát trágyázzunk mésznitrogénnel és kísérletezzünk a többi növényekkel is.

Miuton várhatunk föbftermést.

Sosem érdekelhetette a föbftermelés kérdése a gazdát jobban, mint ma a megnyírbált birtokviszonyok mellett, mert a megmaradt közpirtokok adminisztrációs költségei alig csökkentek, vagy legalább is nem, a megcsökkent terület arányában. A jelenlegi közpirtokok a mostani terjedelmükben alig lesznek fenttarthatók és különösen akkor, ha a volt tulajdonosok még évekig kell várjanak a birtokaik kényszerárára.

Nem ismerem más utat, mely ebből az egészségtelen állapotból kivezethet, csakis a föbftermelést. Törekednünk kell, hogy amely holdon eddig 5 mázsa buza termelt, a jövőben 10 teremjen; a mangalica koca, amely eddig 5 malacot hozott világra, adja át helyét egy 10 malacos angol, vagy félvér kocának stb.

Mindnyájan tudjuk, hogy amilyen a vetőmag, olyan a termés. A német nemesítők a buza terméshozamát 100%-al fokozták, a cukorrépa cukortartalmát 10%-ról 20%-ra emelték. Mindnyájunk előtt ismeretes, hogy a Székács-féle búzákat használata is mily lényegesen fokozta föbftermelésünket. Minket ma azok az eredmények érdekelnek, amelyeket a „Sámánta” hazai növény nemesítő részvénytársaság Ócsánán ért el nemesített vetőmagvaival. Mert jóformán csak onnan szerzhettünk be ma megfelelő áron nemesített vetőmagvakat.

A folyó évben az aradvármegyei gazda-

*Illetve tenyészünk ki ezt is jobb malacozási átlagokra, mint a búzát a föbftermelésre. Szerk.

Ezzel szemben az én otthonom az eleven élet láncolata volt, amellyel nem lehetett olyan hamar betelni, sőt minél tovább tartózkodott az ember ott, annál erősebb kötelék láncolta le. Az én otthonom nem cserélhető ki mással; az én otthonom nem vándorolhat, mint a bérelt lakás; az én otthonom elválaszthatatlanul össze forrott a hellyel, a röggel, a fákkal, a növényekkel és azokkal a kedves lényekkel, amelyek ott tartózkodnak. Az én otthonom nemcsak a szüleim és testvéreim tartózkodási helye; az én otthonom nem csupán az a pár szoba az őcska butoraival, amiket a szüleim szereztek vagy örökölték, amelyeket ide-oda lehet hurcolni, hanem az én otthonom nekem olyan emlék, mint a madárnak az ő fészke, amelyben ő a világra jött és amelyhez a tavasz ragyogásának az emléke fűzi. Nekem az én otthonom az a meleg fészkek volt, amely a szülői szeretet melegével körülvevett, oltalmazott, dédelgetett és felmevelt; nem csak hajlékom és menedékom volt az, hanem ifju örömeim és ábrándjaim színhelye, amelyhez ezerféle emlék fűz; az a hely, amelyet szüleim és testvéreim szeretetének a melegsége átjárt, vágyakozással visszakíváncokozom. Az én otthonom fogalma mélyen

sági egyesület ellenőrzése alatt termelési verseny volt Purgly László sóironyai birtokán. A búzákat között a „Sámánta” részvénytársaság Bz. 7 típusu búzája 1744 kilogrammos átlag termést adott kat. holdanként a Székács-féle 266-os számú típusnál kat. holdanként 528 kilogrammal többet. Ugyanezen buza Szladek József gazdaságban Biléden a folyó évben kat. holdanként 1983. kilogram átlag termést adott.

A Bz. típus 1908-ban sok száz társával együtt mint buzaegyed már a parasztföldön kitént a bőtermésre jellegzetes küllemi tulajdonságaival. És ennek az egy növénynek a magva kétféleképpen elkülönítve a többi egyedektől, évről évre lett tovább szaporítva, míg ma már 100 vagonok vannak belőle forgalomban. Ezen évek során amíg azon növény magtermése vagonokra szaporodott fel, állandóan bírálat tárgyát képezte a betegségekkel szemben való ellenállóság és a föbftermés.

Ma a mikor a gazda már ujjain is kiszámíthatja, hogy hány hold lesz búzával bevetve, kétszeresen fontos, hogy a termés is kétszeresen legyen.

A gazdatisztek és bérlők földigénylése.

A gazdatisztek és a bérlők még a tavaly erőteljes mozgalmat indítottak a földreform törvényben részükre biztosított 50 kat. hold megszerzésében, akciójuk azonban eddig semmi pozitív eredményt felmutatni nem tudott.

Egyesületünk titkári hivatala utján is számos gazdatiszt adta be a szabályszerűen felszerelt föld iránti igénybejelentést, amely kéreéseket a rezort azzal a megjegyzéssel küldötte vissza, hogy a gazdatisztekre csak a földreform végén fog sor kerülni.

Most, hogy a trónbeszéd bejelentette, hogy a földreform majdnem befejeződött, mint-hogy csak az erdők kisajátítása van hátra, elérkezett az ideje annak, hogy a mezőgazdasági kultúra színvonalának emelésére első sorban hivatott okleveles gazdák ismét előálljanak törvényadta jogaik érvényesíthetése érdekében.

gyökerezik szívem mélyén, amelyet kicserélni, pótolni nem lehet, amelyet egyetlen és amelyet megszűnésekor csakis siratni lehet.

Ilyen érzés fogja el azt, aki kora ifjúságában a gazdasággal forrt össze. A gazda nehezen vesz bucsut az ő otthonától. Neki szórakozás a mezőn való járás, a kertben való bibelődés. Neki élvezet az állatok szemlélése. Neki barátja a virág a réten, a velés a mezőn, a fa a kertjében, az állatja az istállójában. Ezzel szemben milyen sivár a városi lakó otthona, ha nincs nála társaság!

A kis gazdaságunkkal való vesződés nekem kedves foglalkozás volt. Magányos utaim a mezőkön az örömteli szórakozás folytonos láncolata volt. Az én otthonom nemcsak a néma szobákból álló lakás volt, hanem az én otthonomhoz hozzá tartozott a szép nagy tágas napsütötte udvar, gyermekjátékaim színhelye; a kert, amely megtanított a természet szeretetére, a virágok ápolása közepett megtanított a tavasszal örülni és az ősszel elmélázni. Nekem ez az otthon sohasem volt szűk, szabad mozgásra tág teret nyitott, sohasem vált unalmas. Árnyas facsoportjai, pázsitos helyei a családi együttlétig vig óráinak színhelye volt,

Ma már túl vagyunk azon a ferde nézeten, hogy a gazdatiszt vagy bérlő ne jelentse be föld iránti igényét, mert annak kielégítése a principális, vagy bérbeadó rovására menne. A birtokostól ugyanis elveszik, illetve elvették már a földet és most az állam bérbe adja másoknak, ha a gazdatisztek és bérlők idejében kellő nyomtatékkal nem lépnek fel jogaik érvényesítése céljából.

Tekintettel az ügy sürgősségére az e hó 17-én tartott értekezlet egy román, magyar és szász gazdatisztekkel álló bizottságot küldött ki a Wagner János expatriált elnök helyébe megválasztott Csomos Jenő vezetésével. A bizottság tagjai közelebről Kolozsváron, az E. G. E.-ben foglalkozni a szükséges teendők megbeszélése végett és fel fogják keresni Petrini Emil földművelésügyi vezérigazgatót, kitől az ügynek Bukarestben való mielőbbi és kedvező előterjesztését fogják kérni. Szükség esetén a bizottság Bucarestbe is lemegy, hogy tárgyaljon az illetékes faktorokkal. Az értekezleten az E. G. E. képviselőjében Török Bálint titkár volt jelen.

Az alma vámját fölemelték.

Egész Európában híre van a nagybányai almának és a szatmárvármegyei gyümölcsöt a német, cseh, sőt a francia piac is keresi. Németországban például a leghíresebb konzervgyáraknak ugyyszólván nélkülözhetetlen a nagybányai gyümölcs.

Szatmármegyében az idén igen kevés gyümölcs termelt és érhető, hogy akinek volt valamelyes gyümölcsstermése, az a legnagyobb gonddal, fáradsággal, kiadást nem kímélve szedte le a gyümölcsöt, számítva arra, hogy a kivitelnél értékesítheti.

Most aztán az a meglepetés érte a termelőket, hogy az almára kilogrammonként hat leu kiviteli vámot vetettek.

Még két év előtt nem volt az almára kiviteli vám, tavaly már volt ugyan egy leus vám, de ezt a mostani emelést az alma nem

amely mindig vonzott, változatos volt, az örömeim kifogyhatatlan forrása, amely leláncolt azzal a szeretettel, amelyben enyéim részéről itt részesültem. Ezt nem adja meg a bérelt lakás, amelyből mozgás végett az utcára, friss levegőért pedig a sétátra kell menekülni.

Ez a különbség otthon és otthon között! És ettől az otthontól megválni, nehezebb volt, mint Sz. B. barátomnak az övétől. Engemet mélyebben gyökerező szálak láncoltak le az otthonhoz, a helyhez, a röghez. Mindezekből bucsut kellett vennem, hogy kilépjek az életbe, önálló élet megkezdése végett. Bucsut kellett vennem a kertől, melynek minden egyes virága szívemhez kötött; a fáktól, amiket még gyermekkoromban a gondos apa vezetésével nemesítettem és elültettem abban a hitben, hogy azzal emléket állítok magamnak. Bucsut kellett vennem a tiszta hegyi levegőtől, hogy a fővárosi poros-füstös levegőjében szerezzem meg az életre való kenyér studiumot. A szabad természet fenséges csendjét fel kellett cserélnem a fővárosi utcazajával, az örökké szép természet ártatlan örömei köréből be kellett lépni az önző emberek túlekedésébe.

Amikor beköszöntött az ősz, a fehérek

birja el, mert a kivétel amúgy is főként gyöngyevalutájú országok felé tendál. Ez a vámpolitikai megőli a gyümölcsstermelést, amely a maga értékeesebb produktumának megfelelő elhelyezést az lithoni piacon nem talál.

Kérdés — felelet.

A tejgazdaság megadóztatása.

A tejgazdaságomban termelt tej eladása után származó jövedelem után 240 Lei adóval tettem megöröva. Szives értesítést kérek, hogy jogos-e a kirovás? Ad. 1558—1923. N. G.

Felelet. A kirovás teljesen jogosulatlan, mert az adótörvény 4. cikk második pontjának utolsó bekezdése határozottan rendel, hogy a földadó kivételének alapjául megállapított bérértékben benntfoglaltnak tekintendők a birtokból eredő jövedelmek, melyek a mezőgazdaság bármely ágából, vagy a saját termékek átalakításából származnak, kivéve a birtokon levő önálló ipari létesítményekből mint malmokból, szeszgyárakból és más hasonlókból eredő jövedelmeket.

A megyei adminisztráció finanszírozásához (pénzügyigazgatóságához) benyújtandó fellebbezésben kell kérni az egész adónak teljes törlesztését a törvénynek világos rendelkezésére való hivatkozással.

Dr. Viski László.

Kisebb szakközlemények.

A lucerna, lóhere, borsó és bükköny műtrágyázása. Az elsorolt növények, ú. n. pillangós virágúak, amelyek képesítve vannak táplálkozásukra a levegőből is légenyt elvonni és így tehát nem is annyira istállótrágyázásra, mint foszfortrágyázásra van szükségük. Ha a mélyen megszántott földet vetőszántás előtt 200 kg. szuperfoszfáttal szórjuk be, akkor megadtuk ezen növényeknek azon tápláló anyot, amelyre szükségük van. Elvetésük előtt jó, ha néhány

távozásával nekem is el kellett hagynom a kedves otthont, hogy a komoly tudomány csarnokaiban magamba szedjem az élet világosságát.

És most — évtizedek múlva, ha beköszönt az ősz és újra megnyílnak az iskola kapui, megelevenednek emlékezetemben azok az órák, amikor a szülői háztól meg kellett válnom. És ez a keserű érzés megmaradt, azt még az idő hosszú sora sem bírta teljesen eltüntetni. Hasonlót érezhet az a gazda, akit a végrehajtó kiűz az ő otthonából. Ujra és újra érzem azt, amikor látom a vidéki diákság bevonulását. Hasonlót érzek most, amikor az én fiam is elhagy engemet. Amint a madár busan hagyja el ezt a helyet, ahol családi fészke épült, úgy hagytam el én is a családi otthont.

Az élet küzdelmei megedzik az embert. A gyöngéd érzést szívós ellentállás váltja fel; a szív fájt sebét az idő lassacsán beheggeszti és a régi otthon immár csak emlék marad. Emlék, amelyet az élet viharai el nem moshatnak, nyoma megmarad szívünk mélyén életünk végső percéig.

Az idő mulik, az ifjúból önálló férfiú lesz és a jó szülők ideje lejár. A férfiú új otthonot teremt magának, de azért ott lebeg előtte mint utólréheletlen ideál a régi otthon az ő gond-

szeker istállótrágyát vagy mésznitrogént mégis adunk a földnek, hogy a növények fejlődésük első stádiumában a szükséges légenyt az istállótrágyából kaphassák, mert ha már nagyobbakra nőttek, a levegőből is tudják fedezni légeny-szükségletüket.

Régi vagy gyenge lucernás vagy lóheréseket is lehet szuperfoszfáttal javítani olyan módon, hogy ősszel nehéz és éles boronával jól megjárattuk, aztán pedig kat. holdanként 150—200 kg. szuperfoszfáttal beszórk.

Melász mint takarmány. A melász általános keményítőtartalma 48%, vagyis ugyanannyi, mint a finom búzakupáé, de a melász etetése nem oly kényelmes, mint a korpáé s ezért főleg csak akkor célszerű azt vásárolni, ha vagy jóval olcsóbb a korpánál, vagy ha azon tulajdonságát akarjuk kihasználni, hogy vele a szalmát s polyvát lelocsolva, sokat lehessen abból megetetni vagy végre, ha kizárólag csak száraz takarmányt etetve, a melász hashajtó hatását óhajjuk előnyünkre fordítani, ami ilyenkor életrendi szempontból kívánatos. De ne feledkezzünk meg a melásznál arról, hogy nem tartalmaz fehérjét s hogy ezért főleg csak akkor vesszük igazi hasznát, ha a többi takarmányaink olyanok, hogy elegendő fehérjéhez juttatják az állatokat. Ezért első sorban a csekély fehérjészsűkségetű állatok (lovak, ökrök, hizók) táplálására ajánljuk a melászt, míg ellenben a fejős tehenek számára inkább csak akkor, ha a többi takarmányokban ugyis elegendő a fehérje.

A melászt természetesen annyi vízben oldjuk fel, amennyit az állattal etetendő szecska s polyva felinni képes; ez lehet 2, de 8-szor annyi víz, mint a mennyi a melász. Cs. J.

Cukorrépa levél hashajtó hatása. A cukorrépa levél hashajtó hatása nagy víz és sóska-savtartalmától származik, amihez még a föld is járul, mely a levélhez van tapadva. Ezért lehetőleg úgy kell a cukorrépa-t szedni, hogy minél kevesebb föld tapadjon a levélhez. Sa-

talán óráival. Ezt újra elővarázsolni nem lehet. A leány férjhez megy, új otthonba vonul, de bármilyen szeretetre méltó legyen a környezete, a szülői otthon légkörét nem pótolja semmi; ő sem találja meg többé azt, a mit neki a szülői otthon nyújtott.

Az idők folyamán még vissza-vissza térünk a családi fészekbe, hogy napokig-órákig élvezhessük még a régi otthont; végül azonban már csak bucsuzni jöttünk, — temetni. Ki kísértük a jó apát, meg kellett válnunk az imádott jó anyánktól és ime a kedves otthon hirtelen üressé vált; kialudt benne a mélység átható tüze, az anyai szeretet forrása. Hideg elhagyott lett az a hely, a mely annyira tele volt örömmel és szeretettel. A régi családi otthon idegen kézre került. A kedves családi házban most idegenek végzik hétköznapi munkájukat. A kert mostani virágai idegentől tekintenek a világba és a régi kedves fiam idegenek felé bólintanak rózsás arcu gyümölcsüikkel.

Legkeservesebb volt a végső bucsu, a mikor utóljára láttam régi otthonomat. Temetünk akkor, de nemcsak édes anyámat temetünk, hanem a régi otthont is. Látnom kellett legboldogabb emlékeim megsemmisülését. Oh, milyen keservesen éreztem azt, mit jelent az: „temetni“!

játságos s eddig meg nem fejlett tapasztalást tett néhány év előtt Németországban W. Müller, nevezetesen azt, hogy a marhával fejenként s naponia 30 gr-nyi adagban etetett precipitált foszforsavas mész megszünteti a leveles cukorrépa fej hashajtó hatását. Precipitált mész nélkül 1000 kg. élősulyra és naponia 20 kg. répa-levél vagy 50 kg. leveles cukorrépa fej tekintendő szabályszerű adagnak, precipitált mésszel bátran 50, illetve 100 kg-ra növelhetjük azt, sőt némely külföldi gazdák 150 kg. leveles cukorrépa fejet is etetnek az említett sulyra. A csontlisztnak és az iszapolt krétának nincs ilyen előnyös hatása, azok tehát nem helyettesíthetik a precipitált foszforsavas meszet.

Egyleti élet.

Kérelem hátralékos tagjainkhoz. Felkérjük mindazon Tisztelt Tagjainkat, akik a folyó évi vagy korábbi évekbeli tagdíjakkal hátralékban vannak, sziveskedjenek mielőbb kiegyenlíteni tartozásaikat.

Felhívás. Az E. G. E. Cukorrépa termelői Szakosztálya felhívja a szakmánya munkásokkal dolgozó cukorrépa termelőket, hogy a jövő évre addig munkás szerződéseket ne kössenek, amíg a szerződések egységesítése tárgyában közelebről összehívandó termelői értekezlet ezügyben nem határoz.

Szövetkezés.

Az erdélyi méhészek gyűlése. Az Erdélyrészi Méhész Egyesület e héten tartott gyűlést br. Jósika Gábor elnöklété alatt. Az ülésen Török Bálint titkár bejelentette, hogy a mézelés szempontjából inséges időjárásra való tekintettel az elnökség a méhészek között kedvezményes áron leendő kiosztás céljából 2 vagon cukor beszerzése érdekében a szükséges lépéseket megtette. Az egyesület mézközvetítéséről, adójáról, kaptárak eladásáról szóló jelentése után tudomásul vette a választmány az egyesület telepéről betérjesztett jelentést is, majd 55 új tagot vett fel és elhatározta, hogy a tagdíjakkal hátralékban levő tagokat tagdíj fizetési kötelezettségükre figyelmeztetni fogja.

Vegyes közlemények.

Az 1924. évi országos vásárok pontos jegyzékét időszériinti beosztással egyedül az Erdélyi Gazdák Zsebnaptára fogja tartalmazni. Kereskedő, iparos és gazdaemberek helyesen teszik, ha az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári hivatalánál előfizetnek ezért a naptárra, amelynek ára darabonként 24 lei.

Állatdíjazás Máramarosszigeten. A szigeti vármegyei állattenyésztési bizottság elhatározta, hogy okt. 22 én az országos vásárral kapcsolatban díjazással egybekötött tenyészkiallítás rendez. Bikákat, teheneket és üszöket 2700, fiatal bikát 1300 leuval díjaznak, de csak fajliszta szarvasmarhákat jvalmaznak. Ménélovak és kancák 1600, kosok 2000, kanok és kocák 1000, juhok 1600 leu díjat nyerhetnek.

Új mezőgazdasági részvénytársaság. Nagyváradon „Agricomercial r.-t.” néven 6 millió alaptőkével részvénytársaság alakult. Az Agricomercial mezőgazdasági r.-t. mezőgazdasággal kapcsolatos kereskedelmi és ipari tevékenységet fejt ki. Az igazgatóság tagjai Pella V. szenátor, dr. Hodor Viktor prefecius, Tempelean Dezső alispán, dr. Zigre Miklós, dr. Jacob Lázár, Niste Jacob, báró Lipthai Fri-

gyesné, Tisza Kálmán gróf, Hodos Dezső, Seján Ionel, dr. Popper Akos, dr. Lazar Aurél, Balla Hugó, dr. Halász Márton.

A magyarországi cukorrépa árak ügyében kérdést intéztünk az ottani termelők szövetségéhez, megegyezést óhajtván szerezni afelől, hogy a magyarországi répaárakról Romániában megjelent lapközlemények megfelelnek-e a valóságnak. A héten kapott válasz alapján közöljük, hogy a cukorgyárak már korábban költöttek 5 kg.-os cukorárak mellett termelői szerződéseket. Most a termelők szövetsége és a cukorrépa átvételi ár tekintetében a cukor alapra tért át és 1 mm. répa után az adómentes gyári cukor ár 6 kg.-nyi értékét követeli az okt.—decemberi leszámolás alapján. A cukor adómentes gyári ára ma 2800 K. A tárgyalások ez alapon folynak még ma is. Amennyiben megállapodást létesíteni nem tudnának, ez esetben bírói döntést fognak provokálni.

Az erdélyi cukorrépa beváltási árak megállapítása ügyében Kolozsváron és Marosvásárhelyen tartott termelői értekezleten a termelők egyhangúlag kimondták, hogy a répaért 120 L.-t kérnek 100 kg.-ként. A szövetségi elnökség részletesen indokolt feliratban fejtette ki a kormány előtt a gazdák kívánságait. Közlebről ez ügyben egy ankétot hív össze a kormány, amelyre a román, magyar és szász termelők képviselői is meg lesznek hívva. Reméljük, hogy a tervezett ankéton sikerülni fog meggyőzni a kormányt a gazdák igényeinek jogosságáról és a répa beváltási árak némileg mégis emelhetők lesznek.

PIAC.

Országos vásárok.

Október hó 22-én. Aknasugatag, Avasujváros, Szemlak, Ujgyháza. — 23-án Feketető, Dalbosfalva. — 24-én Jakabfalva, Oklánd, Nagyzorlenc, Alsózorlenc, Borzás, Nagypalád, Ósinka. — 25-én Bolya, Sósmező. — 26-án Teregova, Románkécsa, Modos, Németszentmiklós, Alcsill, Buza, Marosborsa, Nagykőcse, Szamosujvár, Szászcsor. — 27-én Alsókomána, Óradna, Puj. — 28-án Márpod, Monora, Tordaszentlászló.

A magyar cukorgyárak megkezdték az exportot. Az idel cukorrépatermés kitűnőnek ígérkezik és hogy ha a répatermelők megállapodást tudnak majd létesíteni a cukorgyárakkal, akkor jelentősebb exportra is lehet számítani. Egyes cukorgyárak már eddig is eladtak külföldre cukrot. Elsősorban természetesen a szomszédos államokba, így Ausztriába és Romániába. A külföld érdeklődik a magyar cukor iránt. A cukor világpiacon helyzete is megjavult az utóbbi időben, most sokkal jobb,

mint ez év augusztusában volt. Csak a romániai cukorrépa termelők nem érzik a helyzet javulás előnyeit, mert minden türelmük dacára nem tudnak megfelelő répaárakat elérni.

Emelkedik a must ára. A szatmári szüretet úgy mutatja, hogy a must mennyisége a várakozáson felül van, a minősége pedig kitűnő. Ezért a termelők mindenképpen igyekeznek elpincézni az ideit bört, aminek következménye, hogy a must ára emelkedett és ma már gyakoriak az öt leus mustárak adó nélkül. Kolozsvári kereskedők 9—12 L.-es áron vásároltak mustot Kolozs és Tordaaranyos vármegyéből.

Uj sóárak. A Monopol Igazgatósága megállapította az új sóárakat kolozsvári paritással Engros eladásnál kősó 115 lei, őrlött só 130 lei, detail eladásnál kősó 130, őrlött só 150 lei. Eddig nálunk a só szabad kereskedelem tárgya volt, most azonban a Monopol Igazgatósága a szabad kereskedelemnek a só őrlését is betiltotta, amiért most már csak a bányában az állami monopol által előállított kősó és darált só lesz forgalomba hozható.

Lóhere, lucerna mag árak. Az Erdélyi Gazdasági Egylet Növénytermelési Szakosztályához érkezett jelentések szerint a lóhere lucernamag cséplése befejezéshez közeledik Erdélyszerte. A kereset megindult és elég élénknek mondható. Az árak minőség szerint 35—50 L. között mozognak. A termelők joggal kötik magukat magasabb árakhoz, mert jobban jöttek volna ki az ideit takarmányszűk esztendőbe, ha takarmánynak levágják a herét.

Alma árak Erdélyben. Erdélyszerte megindult az alma piac, noha még mindig nagyon vontatottan. Az árak a termelőnél 4—12 L. között váltakoznak. A kézzel szedett, ömlesztett alma ab. feladó állomás waggonokra 4—600 L. csomagolt alma 6—1200 L. fajta és minőség szerint 100 kg.-ként. Nagyobb készleteket jelentettek eladásra az Erdélyi Gazdasági Egylet Szolnokdoboká, Tordaaranyos és Kisküküllő vármegyéből.

Szatmári piaci árak. Buza 520, rozs 480, zab 300, árpa 460, új tengeri csöves 260, morzsolt 425 lei métermázsánként.

Aradi piaci árak. Tej literje 5—5.50, vaj kilója 60—80, tojás darabja 1.50 lei. Az élőállatfelhajtás nagyobb volt, mint a múlt héten. Sertés 35—36, borjú 19—20, marha 13—17 lei kilónként élősúlyban. Buza 470—550, kukorica 480—510, korpá 280—300, zab 380—420, rozs 470—480 lei métermázsánként. Liba darabja 240—270, kacsá darabja 120—140, csirke párja 60—70 lei.

Komló-piac Saazban. Az árak 3500—3600 korona közt váltakoznak. Az irányzat tartósan szilárd.

Székelyudvarhelyi piaci árak. Buza 72—84, árpa 68—72, zab 35—40, törökbuza 70—82, burgonya 13—16, fehér pászuly 130—140 lei vékánként.

HIRDETÉSEK.

Bonyhai „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1923. évi október hó 28-án délután 3 órakor a község házában rendkívül közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1923. évi november hó 4-én fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabály 32. és 40. §§-ainak módosítása. 2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság kiegészítése. 3. Netaláni indítványok. Kelt Bonyha, 1923. szept. 30. Az igazgatóság.

* 32. §. Régi szöveg: Az igazgatóság áll 5 tagból stb. 32. §. Új szöveg: Az igazgatóság áll 7 tagból stb. 40. §. Régi szöveg: A felügyelőbizottság a közgyűlés által az első évben egy, később 3 évre választott 7 tagból áll stb. 40. §. Új szöveg: A felügyelőbizottság a közgyűlés által az első évben egy, később három évre választott 11 tagból áll stb.

APRÓHIRDETÉSEK.

Apróhirdetések ára: szavanként 1 lei. — Vastag betűkkel szedett szavak kétszeres áron számítatnak, — Legkisebb apróhirdetés díja 10 lei. Állást keresők részére 20 szólg 10 lei.

Iszán azonnali belépésre állást keres nagy gyakorlattal. Kisebb gazdaság vezetését is vállalná. Cim a kladóba. 3585

Szükségem volna egy 4 HP. vagy 6 HP. MAV. vagy Hofher gőzcséplőgarnitúrára. Részletes ajánlatot kérek Bartha Árpád, S.-szentgyörgy. 3584

20 éves gyakorlattal bíró r. kath. kántortartó keres tisztán kántori állást, gazdaságban gyárban, felügyelői vagy könyvelői állást. Megkeresések „Munkabíró” jellegre küldendők. 3582

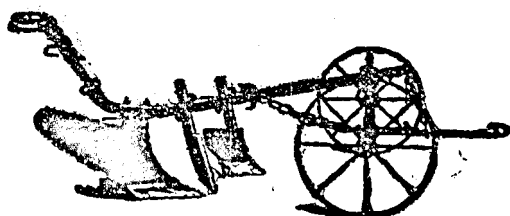
Makkot keresek 450 drb. süldő részére. Cim a kladóban. 110

Alkalmazást keres 1924. jan. hó 1-re kiscsaládú, nős kertész, 31 éves, 15 évi gyakorlattal. Tökéletes jártassággal bír a dísz-, konyha- és boltgár-kerítésben, valamint a méhészetben. Ért a rózsanemesítést, melegágyi hajtást, amiről jó bizonyítványal vannak. Jelenleg uradalmi kertész, hol 12 éve működik. Oly állást keres, ahol megfelelő anyagi és munkaerő áll rendelkezésre. Ajánlatok a javadalmazás ismertetésével, szorgalmas és józanéletű jellegre kéretnek az Erdélyi Gazda kiadóhivatalába. 3581

Élőadó 312 holdas birtok a Mezőségen. Cim meg tudható az E. G. E. titkári hivatalában. 3579

Ekék

boronák, kukoricamorzsolók, szecs-kavágók, motorekék és motorok



Gummiáruk

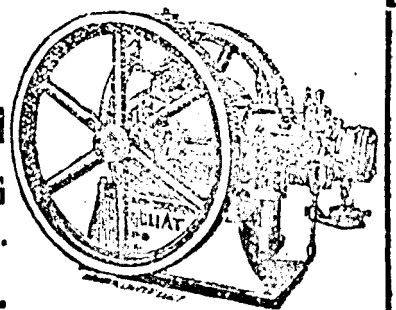
és mindennemű műszaki cikkek

legolcsóbban kaphatók az E. G. E. géposztályában

HANN és TÁRSA GÉP- ÉS MŰSZARI KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kolozsvár, Str. Regina Maria (volt Deák Ferenc-u. 11. II.)

Telefonszám: 2-36.

Sürgőnyozim: Hanncomp.



Ez évben rendkívül gazdag tartalommal jelenik meg az

ERDÉLYI GAZDÁK ZSEBNAPTÁRA az 1924 évre.

Magyar gazda mást nem is vehet, mint az

Erdélyi Gazdák Zsebnaptárát

A naptár ára 24 L. A naptár megjelenése előtt való előfizetés esetén 20 L. 10 példánynál nagyobb számban való megrendelés esetén 15 L. drb.-ként.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

FIGYELEM GAZDÁK!

Amütrágya alkalmazása által a legnagyobb hozam érhető el. Kérjen legolcsóbb ajánlatokat 40%-os Kalisó, Superfoszfát, Kálcinitogénből az Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület raktárhelyéről. Nagyszeben, Sporergerasse 2. Táviratcim: Verkaufhalle Sibiu. :: Telefon szám 200

Állandó raktárak:
Brassó, Weisz Mihály-utca 17.
Medgyes, Laktanya-tér 15.
Segesvár, Bajor-utca 47.

3578

Lucerna

és

Vöröshere magot minden mennyiségben vásárol Gazdasági Egylet Aradon.

3576

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank

Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. sz.

Alap ökéje: 16.000.000

Tartalék tőke: 15.000.000

033

A világhírű

ROMNICK

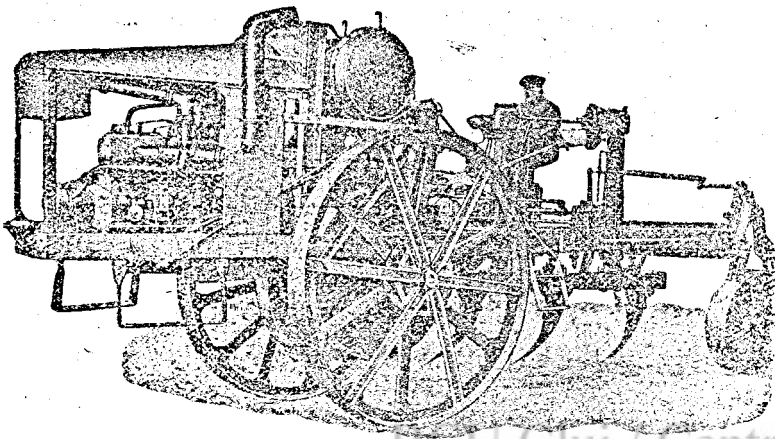
motorekék

45 HP 3 és 6 vassal állandóan raktáron legelőnyösebb áron kaphatók.

Előjegyzéssel díjmentesen szolgálunk

Bartha Árpád

St. Georgehe—Gepsiszentgyörgy.

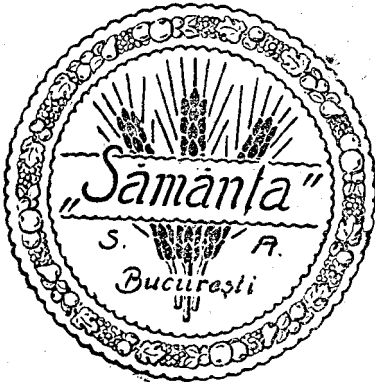


Egy darab szép fejlett 1 1/4 éves

Lincolschiri Tenyészkan

beltenyészet elkerülési miatt eladó dr. Pető Ignác gazdaságában, Biléd. Ugyanott kerestetik megvételre egy hasonló véru kan.

3583



„SĂMĂNTA”

vetőmagnemesítő részv.-társ. vetőmagnemesítő telepe

Öscsanád (Bánát) Torontál megye.

Ajánlja következő nemesített vetőmagvait:

Különböző
typusu nemesített bánáti
és tiszavidéki buzát,
Tavaszi zabot,
Répa, takarmány és mák
vetőmagvait.

3571

Előjegyzéseket elfogad
az E.G.E. titkári hivatala

valamint

a „Sămănta” r.-társ.
Öscsanádi vetőmag-
nemesítő részv.-társaság
értékesítő osztálya.